

Program realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego w roku szkolnym 2025-2026

Szkoła Podstawowa nr 32 im. Floriana Kaji

z Oddziałami Sportowymi

i Dwujęzycznymi w Bydgoszczy

Arletta Popławska, Mariusz Bednarkiewicz, Katarzyna Gąsior -

kontynuacja programu Małgorzata Szulwic

Spis treści

1. WSTĘP.....	3
2. PODSTAWA PRAWNA	4
3. GŁÓWNE CELE PROGRAMU.....	5
4. SZCZEGÓŁOWE CELE PROGRAMU	5
5. TEMATYKA DZIAŁAŃ WRAZ Z TERMINAMI REALIZACJI I OSOBAMI ODPOWIEDZIALNYMI ZA REALIZACJĘ DZIAŁAŃ ...	7
6. FORMY I METODY REALIZACJI PROGRAMU	16
7. PODMIOTY Z KTÓRYMI SZKOŁA WSPÓŁPRACUJE PRZY REALIZACJI DZIAŁAŃ	17
8. EWALUACJA PROGRAMU	17

1. WSTĘP

Nie czekaj. Czas nigdy nie będzie „odpowiedni”. Zaczynaj od miejsca, w którym stoisz, i pracuj za pomocą dowolnych narzędzi, jakie masz do dyspozycji. Lepsze narzędzie znajdziesz po drodze.

– George Herbert

We współczesnym świecie wymagane jest, aby pracownik posiadał niezbędną wiedzę i umiejętności, a także wykazywał się kreatywnością, motywacją do działania i szybką adaptacją do zmieniających się warunków. Zgodnie z tym dzisiejszy uczeń, aby skutecznie działać na rynku pracy w przyszłości powinien być otwarty na zdobywanie nowych kompetencji i gotowy na podejmowanie ważnych decyzji niemal przez całe swoje życie.

Jedną z najważniejszych decyzji młodego człowieka w szkole podstawowej jest wybór kierunku dalszego kształcenia oraz szkoły ponadpodstawowej. Tylko jego świadome działanie i posiadanie kompetencji radzenia sobie z ciągłymi zmianami zwiększa prawdopodobieństwo osiągnięcia przyszłych sukcesów zawodowych. Realizacja przez szkołę zadań ujętych w tym dokumencie ma na celu wspomóc ucznia i jego rodzinę, by zaplanowana droga edukacyjna i zawodowa przyniosła absolwentowi szkoły satysfakcję, dała poczucie bezpieczeństwa i umożliwiła szczęśliwe życie.

Doradztwo zawodowe w szkole podstawowej obejmuje ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu wspierania uczniów w procesie przygotowania ich do świadomego i samodzielnego wyboru kolejnego etapu kształcenia i zawodu, z uwzględnieniem ich zainteresowań, uzdolnień i predyspozycji zawodowych oraz informacji na temat systemu edukacji i rynku pracy.

Doradztwo zawodowe jest realizowane na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, na zajęciach z doradztwa zawodowego, na zajęciach związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu prowadzonych w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej, na zajęciach z nauczycielem wychowawcą opiekującym się oddziałem, a także w ramach wizyt organizowanych u pracodawców, w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe. Mają one na celu poznanie przez młodzież środowiska pracy w wybranych zawodach,

Adresatami projektu są uczniowie, ich rodzice, nauczyciele i instytucje wspomagające proces doradczy.

Dobrze przygotowany uczeń do podjęcia decyzji edukacyjnej i zawodowej to taki, który wie jakie ma zainteresowania i predyspozycje, potrafi dokonać samooceny, zna swoją wartość, ma plany na przyszłość.

2. PODSTAWA PRAWNA

1. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. 2017 r. poz. 59, 60).
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 luty 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U.2019 poz. 325).
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji narodowej z dnia 28 czerwca 2024r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U.2017 poz.356).
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 marca 2017r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz.U. 2017 r. poz. 622).
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz.U. 2019 poz. 502 z późn. zm.)
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz.U. 2019 poz. 639 z późn.zm).
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. 2017 poz.1591).
8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. 2001 nr 61 poz. 624 z późn.zm.).
9. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 sierpnia 2017r. w sprawie wymagań wobec szkół i placówek (Dz.U.2017 poz.1611).
10. Statut Szkoły Podstawowej im. Floriana Kaji z Oddziałami Sportowymi i Dwujęzycznymi w Bydgoszczy.

3. GŁÓWNE CELE PROGRAMU

Głównymi celami są:

- Przygotowanie uczniów do podjęcia trafnych decyzji edukacyjno-zawodowych, wyboru szkoły ponadpodstawowej zgodnej z zainteresowaniami i umiejętnościami oraz do roli pracownika we współczesnym świecie;
- Wdrażanie do idei kształcenia ustawicznego, kreatywnego i mobilnego funkcjonowania zgodnie ze zmianami we współczesnym świecie;
- Przygotowanie rodziców do efektywnego wspierania dzieci w podejmowaniu trafnych decyzji edukacyjnych i zawodowych;
- Poznawanie samego siebie.

4. SZCZEGÓŁOWE CELE PROGRAMU

Uczniowie:

- poznają własne predyspozycje zawodowe, zainteresowania, uzdolnienia, umiejętności,
- rozwijają umiejętności pracy zespołowej, przełamywania barier środowiskowych oraz kształtowania właściwych relacji społecznych,
- potrafią określić swoje mocne strony, są świadomi swoich ograniczeń,
- są zmotywowani do podjęcia wysiłku przy podejmowaniu decyzji w zaplanowaniu swojej przyszłości zawodowej,
- znają czynniki trafnego wyboru zawodu,
- mają informacje o zawodach i sytuacji na rynku pracy,
- znają system kształcenia oraz ofertę edukacyjną szkół ponadpodstawowych/ponadgimnazjalnych,
- wybierają zawód i szkołę po dokonaniu analizy własnych możliwości psychofizycznych z wymaganiami szkoły i zawodu,
- znają przeciwwskazania zdrowotne do wyboru zawodu,
- znają źródła informacji edukacyjnej i zawodowej.

Rodzice:

- są zaangażowani i przygotowani do pełnienia roli „doradców”,

- znają czynniki wyboru szkoły i zawodu, wspomagają dzieci w procesie podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych,
- znają aktualną ofertę edukacyjną na różnych jego poziomach,
- wiedzą, gdzie szukać pomocy dla dzieci z problemami: zdrowotnymi, emocjonalnymi, decyzyjnymi, intelektualnymi, rodzinnymi itp.,
- włączają się do działań informacyjnych szkoły (np. jako przedstawiciele różnych zawodów),
- mają świadomość, że wybór szkoły ponadpodstawowej to długofalowy proces i jeden z pierwszych etapów w kształceniu ustawicznym ich dzieci.

Nauczyciele:

- potrafią diagnozować potrzeby i zasoby uczniów,
- rozwijają talenty, zainteresowania, zdolności, predyspozycje uczniów,
- wspierają uczniów w procesie podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych,
- realizują działania z zakresu przygotowania uczniów do wyboru drogi zawodowej i roli pracownika,
- wspierają rodziców w procesie doradczym, udzielają informacji lub kierują do specjalistów,
- angażują przedstawicieli instytucji i zakładów pracy w działania doradcze szkoły.

Doradca zawodowy/ pedagog szkolny:

- systematycznie diagnozuje zapotrzebowanie poszczególnych uczniów, rodziców na informacje edukacyjne i zawodowe,
- pomaga uczniom w określeniu ich zainteresowań, uzdolnień oraz innych cech istotnych przy podejmowaniu decyzji edukacyjnych i planowaniu kariery zawodowej,
- udziela uczniom indywidualnych porad zawodowych,
- pomaga w określaniu możliwości zawodowych uczniów mających określone ograniczenia psychofizyczne i wskazuje odpowiednie dla nich rodzaj zatrudnienia,
- udziela im informacji o przeciwwskazaniach zdrowotnych do wykonywania zawodu,
- gromadzi, aktualizuje i udostępnia informacje edukacyjne i zawodowe właściwe dla danego poziomu kształcenia,
- prowadzi zajęcia klasowe z zakresu doradztwa zawodowego, przygotowujące uczniów do świadomego planowania kariery i podjęcia roli zawodowej,
- prowadzi zajęcia grupowe umożliwiające nabycie przez uczniów odpowiednich umiejętności poszukiwania, uzyskiwania i utrzymania pracy,
- współpracuje z innymi nauczycielami w tworzeniu i zapewnieniu ciągłości działań w zakresie doradztwa zawodowego, wspiera ich i służy pomocą w razie potrzeby,
- współpracuje z rodzicami, udziela informacji na temat aktualnej oferty edukacyjnej szkół ponadpodstawowych, informuje o zawodach oraz o aktualnej sytuacji na rynku pracy,

- upowszechnia wiedzę na temat planowania kariery zawodowej, możliwości pozyskiwania informacji o zawodach, uzyskiwaniu kwalifikacji zawodowych, sytuacji na rynku pracy,
- kieruje w sprawach trudnych do specjalistów w poradniach psychologiczno-pedagogicznych, lekarza medycyny pracy,
- koordynuje działalność informacyjno-doradczą realizowaną przez szkołę.

5. TEMATYKA DZIAŁAŃ WRAZ Z TERMINAMI REALIZACJI I OSOBAMI ODPOWIEDZIALNYMI ZA ICH REALIZACJĘ

Działania w zakresie orientacji zawodowej powinny aktywizować ucznia do nabywania wiedzy i umiejętności w zakresie:

- poznawania siebie,
- funkcjonowania społecznego,
- znajomości świata zawodów,
- ścieżek edukacyjnych,
- rynku pracy,
- źródeł informacji,
- planowania przyszłości edukacyjno-zawodowej.

Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas I-III szkoły podstawowej obejmują 4 obszary:

1. POZNANIE SIEBIE

Uczeń:

- 1.1 opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;
- 1.2 prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób;
- 1.3 podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;
- 1.4 podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;
- 1.5 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

2. ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY

Uczeń:

- 2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach;
- 2.3 opisuje, czym jest praca i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach;
- 2.4 omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;
- 2.5 opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;

2.6 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.

3. RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE

Uczeń:

- 3.1 uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;
- 3.2 wskazuje treści, których lubi się uczyć;
- 3.3 wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.

4. PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH

Uczeń:

- 4.1 opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić;
- 4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- 4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.

Tematy do realizacji w roku szkolnym 2025-2026 w klasach 1-3:

Tematyka	Klasa	Termin realizacji	Osoba odpowiedzialna
To właśnie JA.	1	październik	Wychowawcy klas 1
Ludzie różnią się od siebie nie tylko wyglądem.	1	listopad	Wychowawcy klas 1
Czy nauka przyda mi się w życiu?	1	marzec	Wychowawcy klas 1
Gdy dorosnę, zostanę...	1	maj	
Poznajemy swoje zainteresowania.	2	październik	Wychowawcy klas 2
Praca moich rodziców	2	styczeń	Wychowawcy klas 2
Czego lubię się uczyć?	2	marzec	Wychowawcy klas 2
Razem możemy więcej.	2	maj	Wychowawcy klas 2
Są rzeczy, które robię bardzo dobrze.	3	październik	Wychowawcy klas 3
Zawody w moim najbliższym otoczeniu.	3	styczeń	Wychowawcy klas 3
Gdzie znajdę odpowiedź? – różne źródła wiedzy.	3	marzec	Wychowawcy klas 3
Na co mam wpływ? – sztuka podejmowania decyzji.	3	maj	Wychowawcy klas 3
Bawimy się w różne	1,2,3	bieżący rok szkolny	Wychowawcy klas 1-3

zawody.			
---------	--	--	--

Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas IV-VI szkoły podstawowej obejmują 4 obszary:

1. POZNAWANIE WŁASNYCH ZASOBÓW

Uczeń:

- 1.1 określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje;
- 1.2 wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;
- 1.3 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;
- 1.4 prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.

2. ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY

Uczeń:

- 2.1 wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach;
- 2.2 opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka;
- 2.3 podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;
- 2.4 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- 2.5 wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.

3. RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE

Uczeń:

- 3.1 wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny sposób nauki;
- 3.2 wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;
- 3.3 samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.

4. PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH

Uczeń:

- 4.1 opowiada o swoich planach edukacyjna-zawodowych;
- 4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- 4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio

Tematy do realizacji w roku szkolnym 2025-2026 w klasach 4-6:

Tematyka	Klasa	Termin realizacji	Osoba odpowiedzialna
Każdy ma jakiś talent.	IV	październik	Wychowawcy klas IV
Gdzie chciałbym pracować? Preferowane środowisko	IV	styczeń	Wychowawcy klas IV

pracy.			
Moje sprawdzone sposoby nauki.	IV	marzec	Wychowawcy klas IV
Mam plan na swoją przyszłość.	IV	maj	Wychowawcy klas IV
Moje mocne strony. Gdzie mogę je wykorzystać?	V	październik	Wychowawcy klas V
Czy praca jest ważna? – znaczenie pracy w życiu człowieka.	V	styczeń	Wychowawcy klas V
Przedmioty szkolne, które lubię.	V	marzec	Wychowawcy klas V
W grupie siła – jak zaplanować pracę grupową?	V	maj	Wychowawcy klas V
Tego o mnie nie wiecie – prezentowanie swoich pasji i zainteresowań	VI	październik	Wychowawcy klas VI
Czy pieniądze dają poczucie szczęścia? Rola pieniądza we współczesnym świecie i jej związek z pracą.	VI	styczeń	Wychowawcy klas VI
Gdzie znajdę potrzebne informacje? – różne źródła wiedzy.	VI	marzec	Wychowawcy klas VI
Co zrobić, żeby w przyszłości zostać....	VI	maj	Wychowawcy klas VI

Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas VII-VIII szkoły podstawowej obejmują 4 obszary:

1. POZNAWANIE WŁASNYCH ZASOBÓW

Uczeń:

- 1.1 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;
- 1.2 rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);
- 1.3 dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł;
- 1.4 rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno - zawodowych;
- 1.5 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- 1.6 określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;
- 1.7 określa własną hierarchię wartości i potrzeb.

2. ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY

Uczeń:

- 2.1 wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania;
- 2.2 porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;
- 2.3 wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy;
- 2.4 uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;
- 2.5 analizuje znaczenie i możliwości doświadczenia pracy;
- 2.6 wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową;
- 2.7 dokonuje autoprezentacji.
- 2.8 charakteryzuje instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno- zawodowej, w tym instytucji rynku pracy.

3. RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE

Uczeń:

- 3.1 analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;
- 3.2 analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznania własnych zasobów;
- 3.3 charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej;
- 3.4 określa znaczenie uczenia się przez całe życie.

4. PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH

Uczeń:

- 4.1 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;
- 4.2 określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;
- 4.3 identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy;
- 4.4 planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.

Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas VII i VIII w roku szkolnym 2025/2026

Tematy zajęć dla klas siódmych w I okresie roku szkolnego zostaną zrealizowane zgodnie z założeniami innowacji pedagogicznej *SZKOŁA SZPIEGÓW: STAWKA WIELKA JAK ŻYCIE Z ELEMENTAMI TRENINGU UWAGAŃNOŚCI I ODPORNOŚCI PSYCHICZNEJ W FORMIE GRYWALIZACJI:*

Misja 1: Agent na start – jaką ścieżkę kształcenia wybierasz?

Misja 2: Neurokod – jakim agentem jesteś?

Misja 3: Motywacja agenta – co jest dla ciebie ważne?

Misja 4: Od wyboru do koloru – zawód dla ciebie.

Misja 5: Pokerowa twarz agenta – autoprezentacja z uważnością i bez stresu.

Misja 6: Zawód agenta – odpowiedzialność i etyka.

Misja 7: Droga zawodowa agenta – jaki sens ma praca?

Misja 8: Agent na rynku pracy – rynek pracy pod lupą.

Misja 9: Pomoce i przeszkody na drodze agenta – predyspozycje i ograniczenia w wyborze zawodu.

Misja 10: Cele i mapa agenta – zaktualizuj swój system.

Tematy zajęć dla klas ósmych: termin realizacji II okres

1. Szkoła podstawowa i co dalej? Mój cel edukacyjny.
2. Moje słabe i mocne strony, a moje aspiracje edukacyjne.
3. Liceum ogólnokształcące jako miejsce rozwoju intelektualnego i osobistego.
4. Technikum – miejsce łączenia teorii z praktyką.
5. Szkoły branżowe – miejsce praktycznej nauki i zdobywania doświadczenia zawodowego.
6. Szkoły ponadpodstawowe w moim najbliższym otoczeniu – oferty edukacyjne oraz kryteria rekrutacyjne.
7. Zawody dziś i jutro. Jak zmienia się rynek pracy?
8. Podejmowanie decyzji, czym się kierować?
9. Od elektryka do kierownika. Jaką drogę zawodową chcę obrać?
10. Czy kiedyś przestanę się uczyć? – idea uczenia się przez całe życie.

Tematyka zawodoznawcza na poszczególnych przedmiotach nauczania

Przedmiot nauczania	Tematyka
WOS- Moduł: wychowanie do aktywnego udziału w życiu gospodarczym	Odkrywanie i rozwijanie indywidualnych kwalifikacji zawodowych, podejmowanie decyzji zawodowych, rodzaje zawodów i umiejętności zawodowych; przykłady procedur obowiązujących w ubieganiu się o pracę lub rozpoczynaniu działalności gospodarczej; wybór zawodu, system poradnictwa zawodowego i kształcenia ustawicznego; mobilność zawodowa jako zjawisko cywilizacyjne; rynek pracy; problem bezrobocia: przyczyny, skutki, sposoby rozwiązywania; ubieganie się o pracę – list motywacyjny, życiorys

	zawodowy, kwestionariusz osobowy, rozmowa kwalifikacyjna, cechy dobrego pracownika.
Język polski	Poznanie i charakterystyka siebie, szukanie i selekcjonowanie informacji na temat pracy w określonym zawodzie, formułowanie pytań adekwatnych do scharakteryzowania zawodu, wszystkich jego aspektów, prezentowanie siebie jako przyszłego wykonawcy jakiegoś zawodu, odgrywanie scenek rozmów kwalifikacyjnych, pisanie podań.
Matematyka	Ukazywanie znaczenia matematyki w życiu codziennym, w przyszłej pracy zawodowej, uświadamianie na jakich kierunkach kształcenia jest wymagana, wskazanie gałęzi wiedzy i konkretnych zawodów, w których podstawą jest matematyka.
Informatyka	Predyspozycje psychofizyczne oraz zdolności niezbędne do pracy w kontakcie z danymi, symbolami; określenie związków łączących technikę i informatykę, wykorzystywanie ich w niektórych zawodach (np. programista, technik informatyk, operator sprzętu komputerowego).
Technika	Wskazywanie uczniom umiejętności niezbędnych do wykonywania zawodów związanych z: organizacją i bezpieczeństwem (np. technik BHP, inspektor pracy), projektowaniem (np. architekt, kreślarz, urbanista), konstruowaniem (np. konstruktor maszyn i urządzeń), materiałoznawstwem i technologiami (np. inżynierów, techników technologii drewna, materiałów budowlanych, metali, odzieży, skóry, szkła i ceramiki, żywności), elektrotechniką i elektroniką (np. elektryk, elektromechanik, elektronik), eksploatacją urządzeń i systemów technicznych (np. operatorów sprzętu, mechaników, maszynistów),

	rzemiosłem i usługami, komunikacją (np. kontroler ruchu, informator ruchu, konduktor, kierowca, maszynista).
--	--

Inne przedmioty

Nauczyciele każdego przedmiotu przybliżają uczniom zawody i specjalności, które wiążą się z prowadzonym przedmiotem, eksponując treści związane z wyborem zawodu.

Geografia np. kartograf, klimatolog, meteorolog, technik ochrony środowiska, organizator usług turystycznych, geolog, meliorator, dyspozytor transportu samochodowego.

Chemia np. laborant chemiczny, technik żywności, technik chemik, technik ceramik.

Biologia np. mikrobiolog, histopatolog, genetyk, ogrodnik, lekarz weterynarii, technik ochrony środowiska, dietetyk, lekarze różnych specjalności, pedagog, psycholog.

Historia np. archeolog, historyk sztuki, muzealnik, przewodnik turystyczny, archiwista.

Zajęcia artystyczne np. architekt wnętrz, artysta plastyk, grafik, artysta fotografik, witrażysta, wizażysta, złotnik- jubiler, muzykolog, animator kultury.

Wychowanie fizyczne np. instruktor sportu, sędzia sportowy, fizjoterapeuta, nauczyciel wychowania fizycznego, trener, specjalista odnowy biologicznej.

Zadania wychowawcy:

- koordynacja i realizacja zadań i treści wynikających z programu WSDZ w powierzonych klasie,
- umieszczenie w planie wychowawczym zadań dotyczących poradnictwa zawodowego,
- realizacja zadań poprzez zajęcia godzin z wychowawcą oraz inne zaplanowane przez siebie zajęcia,
- współpraca z pedagogiem szkolnym i doradcą zawodowym.

Zadania pedagoga szkolnego:

- wspomaganie wychowawców, nauczycieli, rodziców i uczniów w podejmowaniu działań z zakresu orientacji szkolnej i zawodowej,
- koordynowanie i realizacja działań doradztwa dla uczniów i ich rodziców w klasach ósmych szkoły podstawowej (zajęcia na lekcjach wychowawczych, porady indywidualne, warsztaty, organizacja spotkań z doradcą zawodowym, wycieczki zawodoznawcze).

Zadania doradcy zawodowego, prowadzącego zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego w klasach VII i VIII:

- przygotowanie i realizacja programu nauczania w klasach VII i VIII,
- współpraca ze szkołami ponadpodstawowymi,
- koordynacja realizacji Programu Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego.

Zadania dyrektora:

- wyznaczenie osób odpowiedzialnych za realizację programu,
- stwarzanie warunków do realizacji programu.

6. FORMY I METODY REALIZACJI PROGRAMU

- zajęcia z wychowawcą,
- zajęcia z pedagogiem szkolnym,
- godziny w planie nauczania doradztwa zawodowego w klasach VII i VIII,
- lekcje przedmiotowe,
- powiązanie treści programowych przedmiotów ze światem zawodów,
- dyskusje,
- burza mózgów,
- spotkania z doradcą zawodowym,
- spotkania z przedstawicielami różnych zawodów,
- spotkania z absolwentami szkoły,
- prezentacje multimedialne,
- metody testowe (kwestionariusze, ankiety, testy),
- metody audiowizualne - filmy edukacyjne, zasoby Internetu i programy multimedialne,
- mini wykłady,
- konkursy, quizy,
- metoda projektu,
- teczki zawodoznawcze,
- porady indywidualne,
- przegląd prasy, czasopism,
- praca zespołowa, indywidualna, zbiorowa,
- grywalizacja.

7. PODMIOTY Z KTÓRYMI SZKOŁA WSPÓŁPRACUJE W REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO

Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne nr 1 (mgr Joanna Ossowska), szkoły prowadzące kształcenie zawodowe, pracodawcy, rodzice, MOEN, KPCEN, BORPA, Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy.

Działania zaplanowane w rok szkolny 2025/2026

- Targi edukacyjne dla uczniów kl. 7 i 8 CV 2026
- Szkolne Dni Nauki i Zawodów (zaproszeni goście),
- Indywidualne konsultacje dla uczniów kl. 7 z zakresu doradztwa zawodowego w ramach Programu Edu-Rewolucja

8. EWALUACJA PROGRAMU

Realizacja Programu Doradztwa Zawodowego będzie opierać się na stałym monitorowaniu, ewaluacji i kontroli podjętych działań.

Kontrola będzie dokonywana w celu usprawnienia i ulepszania realizowanych zadań lub wytyczenia nowych form pracy. Wykorzystana zostanie do tego technika wywiadu i obserwacji. Ewaluacja pozwoli także zaobserwować dynamikę procesu i rodzące się nowe potrzeby czy niezaplanowane rezultaty.

Ewaluacja prowadzona będzie poprzez:

- rozmowy z uczniami,
- badania ankietowe wśród uczniów,
- analizę dokumentacji,
- informacje o losach absolwentów.

Efekty działań w zakresie doradztwa zawodowego:

Wiedza - uczeń:

- zna swój potencjał osobisty potrzebny do realizacji własnej ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej,
- ma wiedzę na temat zawodów i planowania rozwoju zawodowego,
- posiada pogłębioną wiedzę na temat kwalifikacji i kompetencji zawodowych współczesnego pracownika.

Umiejętności – uczeń:

- potrafi dokonać bilansu swoich kompetencji indywidualnych, społecznych i zawodowych,

- jest w stanie poznać i analizować własne preferencje zawodowe,
- jest zdolny w sposób klarowny, spójny i precyzyjny określić wymagania współczesnego rynku pracy dotyczące kompetencji pracownika,

Kompetencje społeczne - uczeń:

- ma pogłębioną świadomość znaczenia na rynku pracy nowych sposobów potwierdzania efektów uczenia się,
- docenia na podstawie metody portfolio przygotowanie do procesu rekrutacji edukacyjnej i zawodowej,
- dostrzega rzeczywiste, współczesne problemy rynku edukacji i rynku pracy.